

Kaip nepaskęsti žiniasklaidos, interneto ir socialinių tinklų vandenyne? Kodėl reikia tikrinti informacijos šaltinius ir kas tie interneto troliai? Atsakymus į šiuos ir dar daug kitų klausimų rasite užsukę į Lietuvos viešąsias bibliotekas, kurios spalio paskutinę savaitę kviečia švęsti Pasaulinę medijų ir informacinio raštingumo savaitę.

Nemokami mokymai bibliotekose

Lietuvos viešosiose bibliotekose rengiami nemokami gyventojų mokymai apima įvairiausias medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) temas: nuo saugumo internete iki pažinties su dirbtinio intelekto įrankiais. Bibliotekininkai pastebi, kad beveik visi mokymuose dalyvaujantys žmonės yra vienaip ar kitaip susidūrę su dezinformacija, melagienomis, sukčiavimu. Štai vienas senjoras teigė, kad jo Facebook paskyrą nuolat „atakuoja moterys“, siūlydamos romantišką bendravimą ir tuo pačiu prašydamos finansinės paramos. Kita moteris pasakojo, kad į ją elektroniniu paštu kreipėsi giminaičiu prisistatęs asmuo. Esą jis pateiks šios giminystės įrodymus, tereikia pervesti keliolika eurų. Neužkibti ant smailialiežuvių sukčių kabliuko, tobulinti informacinius įgūdžius padeda bibliotekos, kurių tinklas Lietuvoje itin platus. Kokie mokymai vyksta artimiausioje bibliotekoje, sužinosite mirkt.bibliotekavisiems.lt.

Po Lietuvą keliauja geltonieji „Cookie Truck“

Šį rudenį skirtingų miestų renginiuose galima išvysti geltonąjį sausainių furgonėlį „Cookie Truck“. Jo tikslas - interaktyviai ir nenuobodžiai su gyventojais aptarti medijų ir informacinio raštingumo temas. Žodis „cookies“ anglų kalba reiškia slapukus, kurie internete renka informaciją apie vartotoją ir jo naršymo įpročius. Lietuviškai tas pats žodis verčiamas „sausainiu“. Baristomis trumpam tapę bibliotekininkai siūlo lankytojams atlikti testus, spręsti įvairias užduotis, kurios padeda sužinoti, kaip saugiai elgtis internete ir socialinėse medijose. „Cookie Truck“ idėją sukūrė Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, o dabar ją turi visos apskričių bibliotekos - Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Vilniaus, Panevėžio. Ryškių spalvų ir išskirtinio dizaino furgonėlis traukia ir mažų, ir suaugusiųjų akį.

Protmūšiai, žygiai, diskusijos

Spalio 24-31 dienomis bibliotekos jau trečius metus iš eilės kviečia dalyvauti Pasaulinės medijų ir informacinio raštingumo savaitės renginiuose, visi jie nemokami. Šios savaitės koordinatore Žydrūnė Tichanavičienė aktyvų laisvalaikį mėgstančius žmones kviečia individualiai arba komandomis spalio 26 dieną dalyvauti MIRKT orientavimosi žygyje „Taigi viską žinau...“, kuris vyks net 47 miestuose: „Jo metu ne tik pamatome įdomias Lietuvos

vietas, bet ir pasitikriname, kiek žinome apie medijų ir informacinį raštingumą. Orientavimosi žygis stiprina ir bendruomeniškumą, ir atsparumą melagienoms“.

Kita interaktyvi veikla - virtualus pabėgimo kambarys, kurį įveikusieji galės laimėti prizų.

Bibliotekos kviečia dalyvauti specialiai MIRKT savaitei rengiamuose gyvuose protmūšiuose su laidų vedėju ir protmūšių virtuozu Pauliumi Ambrazevičiumi: spalio 23 d. Marijampolėje, lapkričio 4 d. Ukmergėje, lapkričio 5 d. Mažeikiuose, lapkričio 6 d. Šilalėje, lapkričio 7 d. Lietuvos audiosensorinėje bibliotekoje Vilniuje, lapkričio 8 d. Molėtuose. Registruotis ir dalyvauti gali visi.

Penki didieji MIRKT savaitės renginiai vyks apskričių bibliotekose: spalio 24 d. 17.30 Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešojoje bibliotekoje „MIRKT ir aišku. Autorių teisės muzikoje“. Dalyvauja LRT populiariosios muzikos vyriausiasis redaktorius Ramūnas Zilnys ir muzikos prodiuseris, atlikėjas Leonas Somovas.

Spalio 25 d. 17.30 Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje „MIRKT ir aišku. Ateities įrankiai jau šiandien: kaip dirbtinis intelektas keičia mūsų pasaulį“. Dalyvauja mokslo ir technologijų populiarintojas, dirbtinio intelekto entuziastas Lukas Keraitis.

Spalio 28 d. 17.30 Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje „MIRKT ir aišku. Finansinis raštingumas ir psichologija. Kodėl patikime sukčiais?“ Dalyvauja Lietuvos banko finansinio raštingumo centro vadovė dr. Viktorija Dičpinigaitienė, gydytojas psichoterapeutas Dainius Jakučionis, moderuoja žurnalistas ir radijo laidų vedėjas Darius Matas.

Spalio 29 d. 17.30 Ažuolyno bibliotekoje Kaune „MIRKT ir aišku. Ar tikrai dezinformacija yra mūsų kasdieninio gyvenimo palydovė?“ Dalyvauja Britų tarybos Lietuvoje vadovė Ona Marija Vyšniauskė, Nara.lt redaktorius ir autorius Karolis Vyšniauskas, mokslo ir technologijų populiarintojas, radijo laidos „Du bitai“ vedėjas Lukas Keraitis, moderuoja Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė, projekto DIGIRES komandos narė Patricija Lenčiauskienė.

Spalio 30 d. 17.30 Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje „MIRKT ir aišku. Susitikimas-diskusija kritinio mąstymo tema „Kur yra žodžio laisvės ribos?“. Dalyvauja TV laidų vedėjas, rašytojas Rytis Zemkauskas ir TV laidų vedėjas Algis Ramanauskas-Greitai.

Visos diskusijos transliuojamos „Bibliotekos visiems“ Youtube platformoje.

Pasiruošt, dėmesio - MIRKT!

